

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

16 mei 2000

WETSONTWERP

**tot wijziging, wat de door de werkgevers
verschuldigde bijdrage voor werkloosheid
wegens economische oorzaken betreft, van de
wet van 29 juni 1981 houdende de algemene
beginselen van de sociale zekerheid voor
werknemers**

VERSLAG

NAMENS DE COMMISSIE VOOR
DE SOCIALE ZAKEN UITGEBRACHT DOOR
DE HEER **Jan PEETERS**

INHOUDSOPGAVE

I. Inleiding	3
II. Bespreking	4
A. Inbreng van de leden	4
B. Antwoorden van de minister van Sociale Zaken en Pensioenen	8
III. Stemmingen	10

Voorgaand document :

Doc 50 **0588/ (1999-2000)** :

001 : Wetsontwerp.

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

16 mai 2000

PROJET DE LOI

**modifiant, en ce qui concerne la cotisation
due par les employeurs pour le chômage
résultant de causes économiques, la loi
du 29 juin 1981 établissant les principes
généraux de la sécurité sociale
des travailleurs salariés**

RAPPORT

FAIT AU NOM DE LA COMMISSION
DES AFFAIRES SOCIALES
PAR M. **Jan PEETERS**

SOMMAIRE

I. Exposé	3
II. Discussion	4
A. Interventions des membres	4
B. Réponses du ministre des Affaires sociales et des Pensions	8
III. Votes	10

Document précédent :

Doc 50 **0588/ (1999-2000)** :

001 : Projet de loi.

**Samenstelling van de commissie op datum van indiening van het verslag/
Composition de la commission à la date du dépôt du rapport :**

Voorzitter / Président : Joos Wauters

A. — Vaste leden / Titulaires

VLD	Filip Anthuenis, Jef Valkeniers, Kathleen van der Hoof.
CVP	Luc Goutry, Greta D'Hondt, Trees Pieters.
Agalev-Ecolo	Paul Timmermans, Joos Wauters.
PS	Jean-Marc Délizée, Maggy Yerna.
PRL FDF MCC	Pierrette Cahay-André, Claude Desmedt.
Vlaams Blok	Koen Bultinck, Guy D'haeseleer.
SP	Hans Bonte.
PSC	Jean-Jacques Viseur.
VU&ID	Annemie Van de Casteele.

B. — Plaatsvervangers / Suppléants

Yolande Avontroodt, Maggie De Block, Pierre Lano, Georges Lenssen.
Jos Ansoms, Joke Schauvliege, Jo Vandeurzen, Servais Verherstraeten.
Marie-Thérèse Coenen, Zoé Genot, Kristien Grauwels.
Colette Burgeon, Yvan Mayeur, Bruno Van Grootenbrulle.
Daniel Bacquellaine, Olivier Chastel, Charles Michel.
Gerolf Annemans, Hagen Goyvaerts, John Spinnewyn.
Dalila Douifi, Jan Peeters.
Joëlle Milquet, André Smets.
Danny Pieters, Els Van Weert.

AGALEV-ECOLO	:	Anders gaan leven / Ecologistes Confédérés pour l'organisation de luttes originales
CVP	:	Christelijke Volkspartij
FN	:	Front National
PRL FDF MCC	:	Parti Réformateur libéral - Front démocratique francophone-Mouvement des Citoyens pour le Changement
PS	:	Parti socialiste
PSC	:	Parti social-chrétien
SP	:	Socialistische Partij
VLAAMS BLOK	:	Vlaams Blok
VLD	:	Vlaamse Liberalen en Democraten
VU&ID	:	Volksunie&ID21

Afkortingen bij de nummering van de publicaties :	Abréviations dans la numérotation des publications :
DOC 50 0000/000: Parlementair document van de 50e zittingsperiode + het nummer en het volgnummer	DOC 50 0000/000 : Document parlementaire de la 50e législature, suivi du n° et du n° consécutif
QRVA : Schriftelijke Vragen en Antwoorden	QRVA : Questions et Réponses écrites
HA : Handelingen (Integraal Verslag)	HA : Annales (Compte Rendu Intégral)
BV : Beknopt Verslag	CRA : Compte Rendu Analytique
PLEN : Plenum	PLEN : Séance plénière
COM : Commissievergadering	COM : Réunion de commission

Officiële publicaties, uitgegeven door de Kamer van volksvertegenwoordigers	Publications officielles éditées par la Chambre des représentants
Bestellingen :	Commandes :
Natieplein 2	Place de la Nation 2
1008 Brussel	1008 Bruxelles
Tel. : 02/ 549 81 60	Tél. : 02/ 549 81 60
Fax : 02/549 82 74	Fax : 02/549 82 74
www.deKamer.be	www.laChambre.be
e-mail : alg.zaken@deKamer.be	e-mail : aff.generales@laChambre.be

DAMES EN HEREN,

Uw commissie heeft dit wetsontwerp besproken tijdens haar vergadering van 9 mei 2000.

I. — INLEIDING DOOR DE MINISTER VAN SOCIALE ZAKEN EN PENSIOENEN

Minister van Sociale Zaken en Pensioenen, de heer Frank Vandenbroucke geeft aan dat de voorgestelde tekst twee doelstellingen heeft, in uitvoering van het centraal akkoord 1999-2000:

- de responsabilisering van de werkgevers en de bestrijding van het oneigenlijk gebruik van de dagen economische werkloosheid;
- de structurele sanering van het stelsel inzake de jaarlijkse vakantie.

De aangifte van een groot aantal gelijkgestelde dagen voor economische werkloosheid kost de Rijksdienst voor jaarlijkse vakantie jaarlijks bruto ongeveer 4 miljard BEF aan vakantiegeld.

Om de werkgevers die voor hun handarbeiders en leerlingen veel dagen economische werkloosheid aangeven, daarvan bewust te maken en tegelijkertijd de last voor de sociale-zekerheidsregeling te verlichten, voorziet de voorgestelde tekst in de heffing, in hoofde van diezelfde werkgevers, van een «responsabiliseringsbijdrage» met de volgende progressiviteit:

- een bijdrage van 60 BEF per dag voor de dagen economische werkloosheid die 10 % van het totaal aantal aangegeven dagen (bezoldigde dagen, vakantiedagen en gelijkgestelde dagen) overschrijden;
- een bijkomende bijdrage van 60 BEF per dag voor de dagen economische werkloosheid die 20 % van het totaal aantal aangegeven dagen overschrijden (daardoor bedraagt de totale bijdrage voor die dagen 120 BEF per dag, aangezien die ook reeds begrepen zijn in de dagen die 10 % van het aantal aangegeven dagen overschrijden).

Het aantal dagen waarvoor de bijdrage verschuldigd is, wordt jaarlijks per werkgever vastgesteld.

De maatregel, die de Rijksdienst voor jaarlijkse vakantie 250 miljoen BEF per jaar zou moeten opleveren, gaat in op 1 januari 2000.

MESDAMES, MESSIEURS,

Votre commission a examiné le présent projet de loi lors de sa réunion du 9 mai 2000.

I. — EXPOSE INTRODUCTIF DU MINISTRE DES AFFAIRES SOCIALES ET DES PENSIONS

Le ministre des Affaires sociales et des Pensions, M. Frank Vandenbroucke, indique que le texte proposé vise, en exécution de l'accord interprofessionnel 1999-2000, un double objectif :

- la responsabilisation des employeurs et la lutte contre l'utilisation impropre des jours de chômage économique ;
- l'assainissement structurel du régime des vacances annuelles.

La déclaration d'un nombre élevé de jours assimilés pour chômage économique entraîne pour l'Office national des vacances annuelles un coût d'environ 4 milliards de francs belges par an en pécule de vacances brut.

Afin de rendre les employeurs, qui déclarent pour leurs travailleurs manuels et apprentis un nombre élevé de jours de chômage économique, conscients de ce fait et de diminuer en même temps la charge pour le régime de sécurité sociale, le texte proposé prévoit la perception chez ces mêmes employeurs d'une cotisation de responsabilisation, selon la progressivité suivante :

- un montant de 60 francs par jour pour les jours de chômage économique dépassant 10% du nombre global de jours déclarés (jours rémunérés, jours de vacances et jours assimilés ;
- un montant supplémentaire de 60 francs par jour pour les jours de chômage économique dépassant 20 % du nombre global de jours déclarés (ainsi la cotisation globale pour ces jours s'élève à 120 francs par jours, puisqu'ils sont déjà inclus dans les jours dépassant 10 % du nombre global de jours déclarés).

La détermination du nombre de jours soumis à la cotisation spéciale se fait par employeur et sur une base annuelle.

La mesure, qui devrait rapporter 250 millions de francs par an pour l'Office national des vacances annuelles, entre en vigueur au 1er janvier 2000.

Door het ontradend effect van deze bijdrage hoopt de regering dat het aantal onterecht aangegeven dagen werkloosheid drastisch zal teruglopen, waardoor de maatregel in eerste instantie beperkt kan blijven tot de jaren 2000 en 2001. Er wordt niettemin in de mogelijkheid voorzien om de maatregel later bij een in de Ministerraad overlegd koninklijk besluit te verlengen mocht na twee jaar toepassing ervan blijken dat de verwachte resultaten niet worden gehaald.

II.— **BESPREKING**

A. Inbreng van de leden

Om te beginnen betreurt *mevrouw Greta D'Hondt (CVP)* de procedure die de federale regering in deze aangelegenheid volgt aangezien zij overeenkomstig artikel 80 van de Grondwet de spoedbehandeling van de ontworpen tekst vraagt.

Het Beheerscomité van de Rijksdienst voor jaarlijkse vakantie (RJV) en het Beheerscomité van de Rijksdienst voor sociale zekerheid (RSZ) hebben respectievelijk op 14 juli 1999 en 3 september 1999 een advies uitgebracht over het aanvankelijk voorontwerp van die tekst. De regering heeft tot 23 februari 2000 gewacht om aan de Raad van State datzelfde voorontwerp voor advies binnen een termijn van drie dagen voor te leggen. De Raad van State brengt advies uit op 25 februari 2000.

Opnieuw talmde de regering met het voorleggen van het voorliggend wetsontwerp aan de Kamer. Zo liet de regering acht maanden voorbijgaan.

Nu doet de regering een beroep op artikel 80 van de Grondwet om een spoedbehandeling door de Kamer af te dingen. Door dit getalm kan er een urgentieprobleem rijzen voor de RSZ die belast is met de heffing van de bedoelde bijdrage voor het tweede kwartaal 2000 en de voor de werkgevers bestemde instructies moet opstellen.

Vervolgens wil de spreekster van de minister vernemen waarom de regering slechts gedeeltelijk de wetgevingstechnische aanbeveling van de Raad van State heeft gevolgd om, wanneer in artikel 2 naar de «handarbeiders» wordt verwezen, die verwijzing aan te vullen met de vermelding van de «leerlingen», rekening houdend met het beoogde toepassingsgebied van de ontworpen regeling.

Die beide categorieën van werknemers worden immers wel vermeld in het zevende lid, maar in het derde lid wordt alleen van handarbeiders gewag gemaakt.

Bovendien is de spreekster niet te vinden voor de formulering van een aantal begrippen in de memorie van toelichting.

Par l'effet dissuasif de cette cotisation, le gouvernement espère obtenir une diminution appréciable du nombre de jours de chômage indûment déclarés, permettant en première instance de limiter la mesure aux années 2000 et 2001. La possibilité de prolongation ultérieure par arrêté délibéré en Conseil des ministres est toutefois prévue, pour le cas où ces deux années d'application ne donneraient pas le résultat escompté.

II. — **DISCUSSION**

A. Interventions des membres

Mme Greta D'hondt (CVP) déplore en premier lieu la procédure suivie en l'occurrence par le gouvernement fédéral. Celui-ci sollicite en effet l'examen urgent du texte proposé, sur la base de l'article 80 de la Constitution.

Or, l'avant-projet initial avait fait l'objet d'un avis du Comité de gestion de l'Office national des vacances annuelles (ONVA le 14 juillet 1999 ainsi que d'un avis du Comité de gestion de l'Office national de sécurité sociale (ONSS) le 3 septembre 1999. Le gouvernement a attendu la date du 23 février 2000 pour soumettre, dans les trois jours, l'avant-projet pour avis au Conseil d'État. Le Conseil d'État a rendu son avis le 25 février 2000.

Le gouvernement a, une fois de plus, tardé à soumettre le projet de loi à la Chambre. Il a laissé s'écouler huit mois.

Aujourd'hui, il évoque l'article 80 de la Constitution pour obtenir l'urgence. Un problème d'urgence peut également se poser à la suite de ces attermoient dans le chef de l'ONSS, chargé de percevoir la cotisation considérée pour le deuxième trimestre 2000 et d'élaborer les instructions corrélatives à l'attention des employeurs.

L'intervenante s'enquiert ensuite auprès du ministre des raisons pour lesquelles le gouvernement n'a suivi que partiellement la recommandation légistique du Conseil d'État visant à compléter, à l'article 2, la référence faite aux «travailleurs manuels» en y mentionnant également les «apprentis», eu égard au champ d'application du régime en projet.

En effet, si l'alinéa 7 de cet article mentionne ces deux catégories de travailleurs, l'alinéa 3 ne mentionne que les travailleurs manuels.

L'oratrice déplore par ailleurs la formulation de certains concepts, telle que retenue par l'exposé des motifs.

Zo hebben de uitdrukkingen «oneigenlijk gebruik» en «onterechte aangifte», als het om dagen economische werkloosheid gaat, een uiterst zwaar geladen betekenis die buiten alle verhouding staat tot de mogelijke overschrijding van het bedoelde percentage (10%) van alle aangegeven dagen.

Voorts is de stelling onjuist dat de gemeenschap thans volledig moet opdraaien voor de kosten die het gevolg zijn van de aangifte van een aantal met economische werkloosheid gelijkgestelde dagen. Die kosten worden immers gedragen door de algemene solidariteit tussen werkgevers en werknemers; de algemene overheidsmiddelen worden daarvoor niet aangesproken.

De minister geeft toe dat de formulering van het door mevrouw D'Hondt aangehaalde tweede punt van de memorie van toelichting voor verbetering vatbaar is in de zin dat met de gemeenschap inderdaad de solidariteit tussen het geheel der werkgevers en werknemers die de bijdragen betalen wordt bedoeld.

Mevrouw Greta D'Hondt merkt op dat zij er, wat de grond van de zaak betreft, altijd voor heeft gepleit om ook de werkgevers te responsabiliseren voor niet-correct gebruik van de wettelijke instrumenten die zijn toegestaan in het raam van de tijdelijke werkloosheid wegens economische of andere redenen. Er zijn ter zake precedenter geweest.

Zo werd in het verleden een soort van responsabilisering ingesteld door middel van een specifieke bijdrage aan het Fonds voor de sluiting van ondernemingen.

De spreekster is op zich niet gekant tegen die responsabilisering, mits de benutting van de tijdelijke werkloosheid wegens economische redenen in een tijdlijn gestructureerd wordt en dat daarbij een percentage wordt gehanteerd dat hoog genoeg is zonder te vervallen in het structureel gebruik voor tijdelijke werkloosheid of in een verdoken vorm van seizoenarbeid of deeltijdarbeid.

Het lid staat echter terughoudend tegenover het ter bespreking voorliggende ontwerp omdat het voor de heffing van de bedoelde bijdrage van 60 BEF voorziet in een drempel van 10 % van alle aangegeven dagen. Een en ander betekent dat de betrokken ondernemingen, op grond van gemiddeld 220 werkdagen per jaar, de voormelde bijdrage vanaf de 23e aangegeven dag economische werkloosheid verschuldigd zijn.

Die drempel is eigenlijk te laag, want hij wordt vlug bereikt.

Ainsi, les termes « utilisation impropre » et « déclaration induue », s'agissant des jours de chômage économique, revêtent une signification particulièrement grave, disproportionnée par rapport au dépassement potentiel du pourcentage considéré (10 %) du nombre global de jours déclarés.

De même, il est inexact d'affirmer que le coût généré par la déclaration d'un nombre de jours assimilés pour chômage économique, est actuellement entièrement supporté par la communauté. Ce coût est supporté par la solidarité générale entre employeurs et travailleurs et non par les moyens généraux publics.

Le ministre reconnaît que la formulation de l'exposé des motifs gagnerait à être corrigée sur ce deuxième point cité par Mme D'Hondt en ce sens que par communauté, on entend la solidarité entre l'ensemble des Employeurs et des travailleurs qui versent les cotisations.

L'intervenante précédente indique ensuite, quant au fond, qu'elle a toujours préconisé la responsabilisation, également des entreprises, sur le plan de l'utilisation non correcte des instruments légaux autorisés dans le cadre du chômage temporaire pour des raisons économiques ou autres.

Des précédents existent en la matière. Ainsi une sorte de responsabilisation a été instaurée dans le passé, par le biais d'une cotisation spécifique au Fonds de fermeture des entreprises.

L'oratrice n'est pas opposée en soi à cette responsabilisation, à condition que l'utilisation du chômage temporaire pour raisons économiques soit structurée dans le temps, moyennant un pourcentage suffisamment élevé sans verser dans le recours structurel au chômage temporaire ou dans une formule larvée de travail saisonnier ou de travail à temps partiel.

L'intervenante exprime toutefois ses réserves vis-à-vis du projet à l'examen, dans la mesure où celui-ci fixe le seuil applicable à la perception de la cotisation de 60 francs considérée à partir d'un pourcentage de 10 % du nombre global de jours déclarés. Ceci signifie que sur 220 jours ouvrables en moyenne par an, les entreprises concernées doivent verser la cotisation précitée à partir du 23ème jour de chômage économique déclaré.

Ce seuil est en définitive trop bas car rapidement atteint.

De spreekster illustreert dat met de volgende drie voorbeelden:

- sommige ondernemingen verliezen om diverse redenen belangrijke klanten en zien zich gedwongen er nieuwe te zoeken. Doordat zij bijgevolg tijdelijke werkloosheid moeten invoeren, halen ze al snel de bewuste drempel van 10 %;

- nog andere ondernemingen moeten vanwege de ontwikkeling van de vraag hun producten wijzigen. Het lanceren van nieuwe producten en het zoeken naar voldoende afzetmarkten vereist, al naar het geval, een jaar of twee à drie seizoenen. Ondertussen zit er niets anders op dan tijdelijke werkloosheid invoeren;

- heel wat ondernemingen die volgens het principe van de «*just in time*»-leveringen werken, beschikken over een bepaalde «reserve» aan werknemers.

De toepassing van voormelde drempel van 10 % dreigt te leiden tot een verhoging van de loonlasten voor de betrokken ondernemingen, die dan geneigd zouden zijn die werknemersreserve te ontslaan om ze door middel van uitzendbureaus of met een arbeidsovereenkomst voor deeltijdse arbeid opnieuw in dienst te nemen en aldus de verplichte storting van de overwogen bijdrage te omzeilen.

De spreekster wenst daarom te beschikken over precieze cijfers in verband met de sectoren en ondernemingen waarvoor die overwogen bijdrage zou gelden, en wel volgens de respectieve drempels van 10 % en 20 %.

Vervolgens deelt zij de minister mee dat behoudens haar hierboven uitgebrachte kanttekeningen bij de drempel van 10 %, het redelijker zou zijn geweest de storting van voormelde bijdrage verplicht te maken zodra op goede gronden kan worden verondersteld dat de werkloosheid die de betrokken ondernemingen treft, structureel wordt (bijvoorbeeld vanaf het tweede opeenvolgende jaar met hoge tijdelijke werkloosheid om economische redenen).

Ten slotte geeft de spreekster haar reserves te kennen ten aanzien van het voorlaatste lid van artikel 2, dat luidt: «Wijzigingen aan de aangiften mogen geen vermindering van de verschuldigde bijdrage met zich meebrengen.».

De Raad van State heeft onderstreept dat die verduidelijking niet overeenstemt met de draagwijdte van de ontworpen tekst.

L'oratrice fournit à cet égard les trois exemples suivants :

- certaines entreprises perdent, pour diverses raisons, des clients importants et sont contraintes d'en rechercher de nouveaux. Elles doivent dès lors instaurer un chômage temporaire et atteignent rapidement le seuil de 10 % précité;

- d'autres entreprises doivent modifier leurs produits suite à l'évolution de la demande. Selon le cas, environ un an ou deux à trois saisons (pour les produits saisonniers) sont requis pour le lancement de nouveaux produits ainsi que la recherche de débouchés suffisants sur le marché. Dans l'intervalle, le recours aux jours de chômage économique s'impose;

- de nombreuses entreprises, confrontées au principe des livraisons « *just in time* », possèdent une réserve donnée de travailleurs.

L'application du seuil précité de 10 % risque de générer une augmentation du coût du travail pour les entreprises en question, qui seraient dès lors tentées de licencier cette réserve de travailleurs pour les réengager par le biais de bureaux d'intérim ou sous contrat de travail à temps partiel et ce, afin de contourner l'obligation de versement de la cotisation considérée.

L'intervenante souhaite dès lors disposer de précisions chiffrées relatives aux secteurs et entreprises visés par cette cotisation considérée et ventilés selon les seuils respectifs de 10 % et 20 %.

Elle signale ensuite au ministre que sous réserve de ses critiques formulées ci-dessus quant au seuil de 10 %, il aurait été plus raisonnable d'imposer le versement de la cotisation précitée dès lors qu'on peut à juste titre supposer que le chômage frappant les entreprises considérées devient structurel (par exemple à partir de la deuxième année consécutive de chômage temporaire élevé pour raisons économiques).

Enfin, l'oratrice exprime ses réserves à l'égard de l'avant dernier alinéa de l'article 2, aux termes duquel « des modifications à la déclaration ne peuvent diminuer le montant dû ».

Le Conseil d'État a souligné que cette précision ne correspondait pas à la portée du projet à l'examen.

Betekent dat lid dat terugbetaling aan de betrokken ondernemingen van de eventueel te veel geïnde bedragen uitgesloten is?

De heer Guy D'Haeseleer (Vlaams Blok) onderschrijft de door de minister *in casu* gekozen benadering niet; die bestaat erin het misbruik — waarvan de minister impliciet het bestaan erkent — inzake de met economische werkloosheid gelijkgestelde dagen te bestrijden door de inning van een specifieke, veralgemeende bijdrage (gericht op alle ondernemingen, ook degene die te goeder trouw zijn).

Het zou verkieslijker zijn controles te verrichten bij de ondernemingen die werkelijk misbruik maken van de tijdelijke werkloosheid en zo belastingen en sociale bijdragen ontduiken, en waarbij ook de werknemers ten onrechte vergoedingen van de RVA ontvangen.

De spreker vindt de toepassing van een drempel van 10 % ook te streng. In sommige gevallen is een aangifte van 10 % dagen economische werkloosheid gerechtvaardigd.

Hij vraagt zich af of in de sectoren en ondernemingen vooraf een onderzoek heeft plaatsgehad om na te gaan waar die de overwogen drempels van 10 en 20 % (fors) worden overschreden en of er een eventueel verband bestaat tussen het gebruik van tijdelijke werkloosheid en de grootte van de betrokken ondernemingen.

De spreker vreest dat lineaire maatregelen zoals die welke door het voorgelegde ontwerp worden opgelegd, onrechtstreeks zullen leiden tot ontslagen en vandaar tot een toegenomen werkdruk op de in dienst gebleven werknemers. Bij uitzonderlijke omstandigheden zullen overuren worden uitbetaald, eventueel in het zwart, wat voor de Staat een derving van inkomsten zal betekenen.

De heer Jan Peeters (SP) onderschrijft de ontworpen tekst zonder enig voorbehoud, aangezien die een van de drie onlosmakelijke onderdelen vormt van de evenwichtige beslissing tot hernieuwde financiering van de RJV, genomen in het kader van het op 8 december 1998 ondertekende centraal akkoord.

Die drie delen zijn de volgende:

- terugbetaling door de federale overheid van leningen die door het algemeen beheer van de sociale zekerheid bij de RJV zijn aangegaan;
- een bijdrage van werknemerskant door een beperking van sommige terugbetalingen van bepaalde gelijkgestelde dagen;

Cet alinéa signifie-t-il qu'aucun remboursement aux entreprises concernées des montants éventuellement trop perçus n'est envisageable ?

M. Guy D'Haeseleer (VL Blok) ne souscrit pas à l'approche retenue par le ministre en l'occurrence, à savoir la perception d'une cotisation généralisée (visant l'ensemble des entreprises, en ce compris celles de bonne foi) spécifique, afin de lutter contre des abus -dont le ministre reconnaît implicitement l'existence- en matière de recours aux jours de chômage économique.

Il serait préférable d'opérer des contrôles auprès des entreprises qui abusent effectivement du chômage temporaire et fraudent ainsi l'impôt et les cotisations sociales et dont le personnel bénéficie aussi indûment de ce fait des indemnités de l'ONEM.

L'intervenant estime également que l'application d'un seuil de 10 % est trop stricte. Dans certains cas, 10 % de jours de chômage économique déclarés peuvent se justifier.

Il se demande si une enquête préalable a été effectuée dans les secteurs et entreprises afin de vérifier ceux et celles qui excèdent (fortement) ces seuils de 10 et 20 % considérés et de s'enquérir du lien éventuel entre le recours au chômage temporaire et la taille des entreprises concernées.

L'orateur craint que des mesures linéaires telles que celles imposées par le projet à l'examen conduiront indirectement à des licenciements et dès lors à une pression de travail accrue sur les travailleurs restés en service. Dans des cas exceptionnels, des heures supplémentaires seront payées, éventuellement au noir, ce qui générera un manque à gagner pour l'État en termes de recettes.

M. Jan Peeters (SP) souscrit sans réserves au texte proposé étant donné que celui-ci constitue un des trois volets indissociables de la décision équilibrée, prise dans le cadre de l'accord interprofessionnel signé le 8 décembre 1998, de refinancement de l'ONVA.

Ces trois volets sont les suivants :

- le remboursement par l'autorité fédérale d'emprunts effectués auprès de l'ONVA par la gestion globale de la sécurité sociale ;
- une contribution des travailleurs par le biais d'une limitation de certains remboursements de certains jours assimilés ;

- de bijdrage die de werkgevers door het onderhavige ontwerp krijgen opgelegd.

De heer Jef Valkeniers (VLD) geeft aan dat niemand redelijkerwijs tegen de responsabilisering van de werkgevers kan zijn.

Kenmerkend voor sommige activiteitssectoren, zoals de textielsector, is een soms aanzienlijke verlenging van de periode van economische werkloosheid.

Hoewel er inzake het gebruik van dagen economische werkloosheid soms misbruiken bestaan, is dat evenwel niet de algemene regel.

De spreker verheugt er zich bijgevolg over dat de voorgestelde maatregel tijdelijk is. Hij hoopt dat die niet zal moeten worden verlengd.

Hij wenst in 2001 ook te beschikken over een evaluatie van de effecten van de besproken maatregel, met name vanuit het oogpunt van de eventuele weerslag op de concurrentiepositie van de ondernemingen.

B. Antwoorden van de minister van Sociale Zaken en Pensioenen

De minister van Sociale Zaken en Pensioenen geeft aan dat het ter bespreking voorliggende ontwerp is ontstaan uit een voorstel van het Verbond van Belgische Ondernemingen (VBO).

Ten aanzien van het financieel tekort van de RJV heeft die werkgeversorganisatie, die goed op de hoogte was van de bezwaren van sommige leden van de commissie, gemeend dat die responsabilisering van de economische actoren zoals die in voorkomend geval wordt ingesteld, gerechtvaardigd is.

Het voorgestelde ontwerp zegt voorts geenszins dat alle ondernemingen die meer dan 10 % dagen economische werkloosheid aangeven, oneigenlijk gebruik maken van dat soort gelijkgestelde dagen.

De memorie van toelichting geeft gewoon aan dat de voorgestelde maatregel ook een ontradend effect zal hebben op dat oneigenlijk gebruik.

De voorgestelde maatregel is duidelijk gerechtvaardigd ten aanzien van het solidariteitsprincipe. Aangezien de RJV de aangegeven dagen economische werk-

- la cotisation imposée aux employeurs par le projet à l'examen.

M. Jef Valkeniers (VLD) indique que personne ne peut raisonnablement être opposé à la responsabilisation des employeurs.

Certaines branches d'activité, comme le textile, sont caractérisées par une allongement parfois important de la période de chômage économique.

D'autre part, si certains abus existent en matière de recours aux jours de chômage économique, ce n'est toutefois pas la règle générale.

L'orateur se réjouit dès lors du caractère temporaire de la mesure proposée et espère qu'elle ne devra pas être prolongée.

Il souhaite également disposer en 2001 d'une évaluation des effets de cette mesure en question, notamment du point de vue de l'atteinte éventuelle à la position concurrentielle des entreprises.

B. Réponses du ministre des Affaires sociales et des Pensions

Le ministre des Affaires sociales et des Pensions indique que le projet à l'examen est issu d'une proposition initiale de la Fédération des entreprises de Belgique (FEB).

Cette organisation patronale, confrontée au déficit financier de l'Office national des vacances annuelles et bien au fait des objections formulées par certains membres de la commission, a estimé que cette responsabilisation des acteurs économiques, telle qu'instaurée en l'occurrence, était justifiée.

D'autre part, le texte proposé ne précise nullement que toutes les entreprises qui déclarent un pourcentage de jours de chômage économique supérieur à 10 % opèrent une utilisation impropre de ce type de jours assimilés.

L'exposé des motifs mentionne simplement que la mesure proposée aura également pour effet de dissuader cette utilisation impropre en question.

La justification de la mesure proposée est évidente au regard du principe de solidarité. Dès lors que l'ONVA reconnaît les jours de chômage économique déclarés,

loosheid erkent, gelden die dagen ook voor de berekening van de jaarlijkse vakantie van de betrokken werknemers.

Had men trouwens voor de aangegeven dagen economische werkloosheid een drempel van meer dan 10 % gekozen, dan zou het onmogelijk zijn geweest rendement te halen uit de voorgestelde maatregel, tenzij door buitensporige bedragen per betrokken dag vast te stellen.

Voorts moet worden onderstreept dat deze bijdrage die van de betrokken ondernemingen wordt gevorderd, niet los mag worden gezien van de maatregel waarbij alle ondernemingen in 2000 recht hebben op een vermindering van de sociale lasten met 120 miljard BEF.

De bedrijfswereld is derhalve bij machte deze bijdrage te betalen.

Vervolgens geeft de minister een aantal verduidelijkingen. Uit berekeningen van de RSZ blijkt dat 16.329 ondernemingen (op de 153.157 betrokken ondernemingen) die ten minste één handarbeider in dienst hebben, thans bijdrageplichtig zouden zijn (dus 10,6 % van de ondernemingen).

De sectoren die jaarlijks gemiddeld de hoogste bijdrage betalen zijn:

- de auto-industrie: 22 van de 373 betrokken ondernemingen betalen een bijdrage van gemiddeld 905.000 BEF;
- de horeca: 1420 van de 22.895 betrokken ondernemingen betalen een bijdrage van gemiddeld 11.518 BEF;
- de kledingnijverheid: 479 van de 826 betrokken ondernemingen betalen een bijdrage van gemiddeld 43.500 BEF;
- de bouwnijverheid: 6981 van de 26.175 betrokken ondernemingen betalen een bijdrage van gemiddeld 13.116 BEF.

De minister geeft aan dat die (volgens hem aanneembelijke) cijfers verband houden met de omvang van de economische werkloosheid in die sectoren.

De RJV heeft via zijn inspectiediensten tot taak op te treden tegen het oneigenlijk gebruik van de dagen van economische werkloosheid. Toch mag dat vraagstuk niet louter administratief aangepakt worden, maar dient ook het bedrijfsleven ter zake te worden geresponsabiliseerd.

ces jours valent également pour le calcul des vacances annuelles des travailleurs concernés.

Par ailleurs, si le seuil applicable aux jours de chômage économiques déclarés avait été fixé à un pourcentage supérieur à 10 %, il eut été impossible d'obtenir un rendement de la mesure proposée, si ce n'est en envisageant la fixation de montants exorbitants par jour concerné.

D'autre part, il convient de souligner que cette cotisation réclamée aux entreprises considérées doit être resituée dans le contexte selon lequel l'ensemble des entreprises bénéficieront d'une réduction de 120 milliards de francs des charges sociales en 2000.

Les acteurs économiques sont donc en mesure de supporter cette cotisation.

Le ministre fournit ensuite les précisions suivantes :

L'ONSS a calculé que 16.329 entreprises (sur les 153.157 entreprises concernées), qui emploient au moins un travailleur manuel, seraient actuellement redevables d'une cotisation (soit 10,6 %).

Les secteurs qui versent en moyenne, par an, la plus grande cotisation sont :

- la construction automobile : 22 des 373 entreprises concernées paient en moyenne une cotisation de 905.000 francs ;
- l'horeca : 1420 des 22895 entreprises concernées paient en moyenne une cotisation de 11.518 francs;
- l'habillement : 479 des 826 entreprises concernées paient en moyenne une cotisation de 43.500 francs ;
- la construction : 6981 des 26.175 entreprises concernées paient en moyenne une cotisation de 13.116 francs.

Le ministre indique que ces chiffres, plausibles selon lui, sont liés à la question de l'ampleur du chômage économique dans les secteurs considérés.

L'ONVA a pour mission, via ses services d'inspection, de réprimer l'utilisation impropre des jours de chômage économique. Il convient toutefois de ne pas se limiter à une approche administrative de la problématique mais d'avoir également égard à une responsabilisation des acteurs économiques.

De minister stipt ook aan dat het oorspronkelijke voorstel, dat gevolg gaf aan het sociaal overleg, voorzag in een inning van die bijdrage zonder beperking in de tijd. In dat verband heeft de regering de wijze maatregel getroffen om die maatregel in een eerste fase te beperken tot de jaren 2000 en 2001. Eind 2001 zal een en ander worden geëvalueerd.

Voorts bevestigt de minister de lezing van mevrouw D'Hondt: er wordt niet voorzien in enige mogelijkheid om aan de ondernemingen de eventueel teveel geïnde bedragen terug te betalen.

Ter afronding behoort de formulering «het stelsel van de jaarlijkse vakantie der handarbeiders» (waarvoor de opbrengst van de ingestelde bijdrage bestemd is) concreet te worden begrepen als «het stelsel van de jaarlijkse vakantie der handarbeiders en leerlingen».

III. — STEMMINGEN

Artikel 1

Dit artikel wordt eenparig aangenomen.

Art. 2

Dit artikel wordt aangenomen met 9 stemmen en 3 onthoudingen.

Art. 3

Dit artikel wordt aangenomen met 9 stemmen en 3 onthoudingen.

Het gehele wetsontwerp wordt aangenomen met 9 stemmen en 3 onthoudingen.

De rapporteur,

Jan PEETERS

De voorzitter,

Joos WAUTERS

Le ministre fait également observer que si la proposition initiale découlant de la concertation sociale prévoyait la perception, sans limite temporelle, de la cotisation considérée, le gouvernement a pris la décision prudente de limiter dans un premier temps cette mesure aux années 2000 et 2001, une évaluation de celle-ci étant prévue fin 2001.

Il confirme ensuite l'interprétation de Mme D'Hondt, selon laquelle aucun remboursement aux entreprises concernées des montants éventuellement trop perçus n'est envisageable.

Enfin, il y a lieu de comprendre la formulation « régime de vacances annuelles des travailleurs manuels » (en tant que destinataire du produit de la cotisation instaurée, comme visant en pratique le régime de vacances annuelles des travailleurs manuels et des apprentis.

III. — VOTES

Article 1er

Cet article est adopté à l'unanimité.

Art. 2

Cet article est adopté par 9 voix et 3 abstentions.

Art. 3

Cet article est adopté par 9 voix et 3 abstentions.

L'ensemble du projet de loi est adopté par 9 voix et 3 abstentions.

Le rapporteur

Jan PEETERS

Le président

Joos WAUTERS